

[Bundgård.]

fremme, vel nok af eksperter betegnet som et af de lande i Europa, der er længst fremme, så vi kan i hvert fald kun få fordele af et nærmere samarbejde med Sverige på dette område. Men med hensyn til fællesmarkedet i dets nuværende form tror jeg ikke, dette er noget argument; tværtimod kommer vi i et nært samarbejde med kapitalsammenslutninger, som absolut ikke er europæiske. Langt den største del af kapitalen i disse sammenslutninger er jo amerikansk, så det er sådan set kun en yderligere genvej til at komme under amerikansk herredømme, hvis vi integrerer os på den led.

Der har været talt om, at man kunne udvide konsultationerne, det er også nævnt i markedsministerens redegørelse, og det tror jeg er helt i orden. Alt, hvad man kan gøre for at udvide konsultationer og forskningsmæssigt samarbejde på den led, kan kun være en værdi for os. Men det kan ikke være nogen værdi for os, at vi bliver direkte underlagt store monopolkapitalsammenslutninger, som ikke har nogen interesse i at hjælpe os videnskabeligt, men kun i at pleje deres egne interesser.

Jeg tror, det er helt andre veje, man skal gå, hvis man skal se på spørgsmålet om det teknologiske samarbejde. Jeg tror, vi skal forsøge fra samfundsmagtens side i de nordiske lande at udvikle dette felt og investere flest mulig penge i datateknik og moderne videnskabelig forskning. Det kan vi godt gøre, når det er samfundet, der gør det. Det er, som om man forudsætter, hver gang man diskuterer markedet, at det hele skal være overladt til tilfældighedernes spil, og jo større markedet bliver, jo større muligheder har tilfældighederne for at spille; det er jo også god, gammeldags liberalistisk tankegang; der er bare det ved det, at den har ikke ret meget med vor moderne virkelighed at gøre, og man når betydeligt længere ved planmæssigt at gribe fat om disse ting.

Jeg tror, at det drejer sig om ikke at afgrænse sig i geografiske enheder, men åbne op for et samarbejde. Der findes jo lande,

hvor man har en højt udviklet datateknik og en højt udviklet teknologi på samfundsmæssig, statslig basis, lande, med hvilke man uden at gøre sig afhængig af dem kan udvikle et vist samarbejde, som så til gengæld betyder, at man ikke bliver afhængig af private firmaer som IBM og andre, der i øjeblikket er ved at tilkæmpe sig en ret betydelig indflydelse på det mest fremskredne teknologiske apparat her i vores land. Der er jo den mulighed at udvikle de tanker, som er fremme i Sverige om en statslig investeringsbank, videre til en nordisk investeringsbank og ad den vej forsøge at få noget af dette igennem.

Men det vigtigste er spørgsmålet om samarbejde omkring uddannelse, forskning i team, planlægning osv., og her tror jeg, et nordisk samarbejde vil være langt mere værdifuldt for os end et senere samarbejde i tilslutning til det nuværende europæiske fællesmarked.

Så var markedsministeren inde på, at det jo ikke kun var økonomiske grunde, som talte for, at vi gennem det nordiske skulle sigte mod fællesmarkedet. Her vil jeg da gerne spørge: hvilke fordele er det så, man øjner? Er det de politiske, når man giver sig ind under et meget stærkt bureaukratiseret, centraliseret apparat? Jeg tror ikke meget på den tanke, som hr. Svend Haugegard var inde på, at de stabile demokratier skulle kunne hjælpe på dette apparat, specielt da man jo stiller betingelse om, at vi skal følge alle de regler, som gælder i forvejen. Men det er vel ikke militærpolitikken, man tænker på? Det er vel ikke en genvej til yderligere at stabilisere den fælleskommando, som jo reelt har vist sig at være en fare for vor sikkerhedspolitik i øjeblikket, idet den har gjort os til en udsat post i europæisk politik. Eller er det sådan en form for forevigelse af NATO-samarbejdet, uanset om det har fulgt med tiden eller ej, uanset om det tjener noget formål eller ej eller måske yderligere gør det farligt for os? Jeg vil gerne have at vide, om det er disse ting, man tænker på.